

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1858 de Mitropolitul Andreiu Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

CONVOCARE Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș

Cătră membrii Societății misionare ortodoxe „OASTEĂ DOMNULUI”

În temeiul articolului 39 din Statutele Societății misionare ortodoxe, „OASTEĂ DOMNULUI”, convocăm prin aceasta și declarăm convocat al 8-lea congres al Societății noastre în sesiunea ordinară, pe zilele de 28 și 29 Mai a. c. în catedrala din Sibiu.

Congresiștii vor lua parte în amândouă zilele la Sfânta Liturghie, iar a doua zi 29 Mai ora 11, va avea loc, adunarea festivă în sala desemnată spre acest scop.

Tot pe data de mai sus se convoacă și Sfatul Central al Oastei Domnului, la Sibiu.

Dat în Sibiu la 5 Mai 1939.

(ss) **NICOLAE**
Arhiepiscop și Mitropolit

Părga cugetării Părintelui D. Stăniloae

Ortodoxie și Româanism

Suntem un neam care am rășbit la luminișul izbăvirii naționale prin neclintita noastră credință în Dumnezeu. În ea ne-am găsit reazimul de căpetenie dealungul sbuciumatului nostru trecut, sub aripa ei ocrotitoare ne-am păstrat ființa noastră etnică și tot ea este aceea care a pompat în inima românului puterea de viață dă-tătoare de care avea nevoie ca să-și justifice existența pe acest pământ. Nimic mai logic deci decât ca luând aminte la înrăurirea covârșitoare pe care factorul religios a exercitat-o în chip pozitiv asupra sufletului românesc din toate vremurile, ajutându-l să se conserve și să dea toată măsura puterii sale de creație multilaterală și spornică, să postulezi fără primejdia de-a putea fi contrazis de nimeni, că în aceeași credință — și numai în ea — zace chezașia propășirii noastre viitoare.

Această credință creștină prin origine, trecută prin sufletul românesc, a fuzionat organic cu el, a fost asimilată de acesta atât de intim încât a devenit un bun al lui. De-aici și numele de *credință* sau *lege românească* pe care i l-a dat simțul negreșelnic al poporului care a trăit în ea, care și-a făurit istoria de două ori milenară sub flamura ei.

Această «românizare» a credinței creștine nu trebuie înțeleasă însă ca o confiscare și modelare a ei de către și după făptura sufletului românesc. Nu! Româanismul s'a împărțit din ecumenicitatea ei, și-a însușit tezaurul ei și și-a ajustat simțirea după întocmirile ei consimțând întru totul cu ea și împlinind astfel voia Mân-

tuiorului care dorea să vadă toate neamurile întrunite la vatra Evangheliei.

Procesul acesta de absorbire a dreptei credințe de către sufletul românesc, care s'a săvârșit fără falsificarea Ortodoxiei și fără păgubirea acestui suflet, s'a soldat cu plămădirea *firii românești* de totdeauna, ale cărei componente originare sunt acestea două.

Lucrul acesta n'a putut fi înțeles cum trebuie de mulți dintre cei ce s'au aplecat asupra lui. Și nefiind înțeles cum trebuie, a fost interpretat în felurite chipuri, unele mai nefericite decât altele. Problema fiind pusă la ordinea zilei, ea trebuia discutată și trebuia clarificată.

Revista «Gândirea» ale cărei preocupări ortodoxe sunt prea bine cunoscute ca să mai aibă nevoie de sublinierile noastre, prin peana nuanțată și competentă a directorului ei, dl *Nichifor Crainic*, a dus o campanie susținută de definire a raportului firesc dintre Ortodoxie și Româanism.

Strădaniilor ei li s'a adăugat discursul de proporții grandioase și de fină pătrundere pe care l-a rostit I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului cu prilejul întemeierii «Frăției Ortodoxe Române», precum și două studii magistrale asupra subiectului în chestiune publicate de revista «Viața Ilustrată» (Sibiu, 1934, nr. 1 și 2).

Pe urmele acestor autentici gânditori ortodocși, lărgind zarea discuției, aprofundând subiectul ei și clarificându-l definitiv, a pășit, încărcat de prestigiul unei cugetări agere și pătrunzătoare și ajutat de posibilitățile inepuizabile ale stilului său colo-

rat și precis, actualul rector al Academiei teologice «Andreiane» din Sibiu, Păr. Prot. *Dr. Dumitru Stăniloae*.

Intr-o serie de articole și studii ocazionale, publicate parte în «Telegraful Român», al cărui conducător este, și parte în revista «Gândirea», Păr. Stăniloae a contribuit ca nimeni altul la lămurirea și așezarea pe temelii de neclintit a relației firești dintre Ortodoxie și Româanism.

Trei motive au provocat întocmirea acestor originale articole și studii de atitudine ortodoxă și românească ale eminentului gânditor creștin dela Sibiu — dacă i-am înțeles bine scrisul:

1. Fuziunea desăvârșită dintre Ortodoxie și Româanism — adică dintre credința în Hristos și sufletul nostru național — precum și inseparabilitatea lor, este evidentă. Ea trăiește în firea poporului nostru.

2. Această evidență jenează, contrazice și anulează concepția artificială pe care și-a format-o romano-catolicismul despre raportul dintre creștinism și națiune.

3. Impotriva acestei evidențe, unii filosofi de-ai noștri, oameni de convingeri aproximative dar de sgomo-toasă celebritate, au opinat recent că Ortodoxia și Româanismul — chiar dacă au stat în trecut într-o legătură strânsă — astăzi trebuie să se despartă. Ele nu pot fi contopite fără să se păgubească reciproc, fiindcă natura spiritualității uneia este cu totul diferită de a celuilalt.

Consolidând-o pe cea dintâi și năruiind subretele concepții cari i se puneau deacurmezișul, Păr. Stăniloae a realizat o adevărată capodoperă. Intreaga viață a românului, așa cum se scurge ea în singurătate sau în societate — fie acestea natura creată de Dumnezeu, satul, familia, Biserica, munca lui, cântecul lui — sunt invocate pe rând și analizate cu finețe ca să ne arate așa cum mulți dintre noi n'am fost în stare să vedem până acum, cât de covârșitoare este înrăurirea dreptei credințe asupra traiului poporului nostru. Două mari pasiuni are românul: pământul și credința. Pe cel dintâi îl gospodărește și-l înfrumusețează pentru că-i o parte din natură și el vrea să ridice această natură cu sine, spre Dumnezeu care i-a făcut pe amândoi. Credința lui însuflește lucrurile neînsuflețite realizând aievea, fără opintiri ce depășesc puterile lui, fără cazna care îngeneunche și obosește, ci cu cel mai natural aer de pe lume, minunatul sentiment al înfrățirii cosmice. Sunt lucruri pe cari, ca să le sesizezi în toată frumusețea lor originală, îți trebuie spiritul ascuțit al Păr. Stăniloae și splendorile stilului său. Câștigul cu care te alegi de pe urma examinării minuțioase a plenitudinii de viață românească săvârșită de Păr. Stăniloae, este mare și întăritor ca o certitudine: *mai aproape de Ortodoxie înseamnă mai aproape de noi înșine și de misiunea noastră*. Ca atare su-

brezenia tezei arătate la punctul 3 este evidentă.

Fuziunea dintre creștinism și națiune — a cărei posibilitate este ilustrată cu pilda relației dintre Ortodoxie și Româanism — nu este pe placul gândirii romano-catolice. După concepția teologilor papali, națiunile nu sunt realități voite etern de Dumnezeu, ci niște pomi pădureți pe cari se altoește mlădița nobilă a vieții creștine. Ca atare, creștinismul și națiunea stau într'un raport de exclusivitate. Primul trebuie s'o anuleze pe cealaltă. Și cum episcopul Romei se socotește capul creștinătății, concluzia practică ce reiese de-aici dovedește că teza romano-catolică e cu tâlc: națiunile trebuie să dispară în marea visatei monarhii universale a papii. Altfel, în loc să se încreștineze, ele se împăgănesc tot mai mult.

Pe ce argumente se sprijinesc romano-catolicii?

După doctrina papistașe, omul primordial constă din două secțiuni: *natura* și *supranatura* (donum super-additum). Natura avea în ființa ei germenele morții și pofta păcătoasă și nu avea nemurirea și curățenia. Ultimele două însușiri i-au fost infuzate din afară. Prin căderea în păcat, omul le-a pierdut. N'a pierdut însă prin aceasta nimic din natura sa, din însușirile cu cari a fost creat, ci numai pe cele cu cari a fost dotat. Consecințele acestei doctrine antropologice sunt catastrofale. Dumnezeu este făcut creator al păcatului și al morții. Omul pe care El l-a creat, este în acest caz imperfect. Deci Dumnezeu creiază și imperfecțiuni. «Ortodoxia nu știe de acest dualism ontologic în omul primordial, ci învață că nemurirea și curățenia erau potențe naturale ale lui, pe cari avea să le desvolte deodată cu întreaga natura sa. Doar chipul dumnezeesc a fost impregnat în însăși constituția naturii omenești, nu a fost ceva adăus ca un supra, ca ceva nesentțial ei». Ca atare, starea omului după căderea în păcat nu e starea sa naturală, starea «naturii pure», ci o stare de stricăciune, de știrbire a ei. Dacă omul se dorește după Dumnezeu, aceasta se întâmplă în urma faptului că natura lui îi cere să participe la viața spirituală să se lanseze în divin, să absoarbă divinul. Această viață spirituală nu este ceva extranaturală așa cum nu este extranaturală nutriția materială. Deci *viața naturală a omului este viața în Dumnezeu*. În ea se întâl-nesc într-o unitate misterioasă harul dumnezeesc cu actele sufletești și trupești, exprimând și realizând împreună viața deplină a naturii omenești. Aceste acte imprimă vieții spirituale a fiecărui om un caracter deosebit de-al celorlalți. Omul participă la ea așa cum a fost făcut de Dumnezeu, cu darurile ce i s'au dat. «Din sinteza între creștinism și starea pe care o aduce fiecare om sau națiune, rezultă mereu și mereu alte tipuri de creștini. Altfel de creștin a fost apostolul Ioan și altfel apostolul

Pavel. Harul face să înflorească ger-
menii ce se cuprind în fiecare om,
precum ploaia și soarele, deși ace-
leași, fac să înflorească fiecare plantă
altfel». Prin aceasta, ecumenicitatea
creștinismului nu este vătămă, ci
vivificată. Aceasta nu este uniformi-
tate, nu este unilateralitate, ci unitate
în varietate. Aceasta trebuie cugetată
ca «o simfonie, ca un câmp de flori
stropit de aceeași ploaie, încălzit de
același soare, îngrijit de același gră-
dinar», fiindcă așa este. Creștinismul
orchestrează maestrul zestrea sufle-
tească a națiunilor, n'o anulează, n'o
nimicește. Ecumenicitatea lui nu e
sfâșiată prin nota națională. Toți cre-
știnii și toate popoarele privesc spre
același soare duhovnicesc, dar întrucât
privesc spre el cu *ochii lor* și nu cu
ai altora, e de tot firesc ca lumina
ce cade pe spații istorice și sufletești
diferite, să aibă efecte variate.

Iată de ce creștinismul este supra-
național și național tot odată, fără ca
să ncurajeze însă cătuș de puțin in-
ternaționalismul papal.

Aceste scăpări de gând orto-
dox nu puteau să zacă prea multă
vreme în publicațiile cari le-au găz-
duit scripitoarea slovă. Ele trebuiau
să circule, să lumineze, să încălzească
și să întărească pe toți cei preocupați
sincer de problema raportului firesc
dintre Ortodoxie și Românism. Ce-
lorlalți, ele trebuiau să le stărnească
interesul față de-o problemă vitală ca
aceasta. Și mai mult decât atât: să
facă din indiferenți apostoli cuceritori,
cu atât mai vârtos cu cât paralel cu
o viziune completă a problemei, Păr.
Stăniloae oferea și deslegarea ei —
singura deslegare în duh și adevăr.

Cedând îndemnurilor insistente
ce i-au venit din atâtea părți, Păr.
Stăniloae s'a hotărât să adune la un
loc articolele și studiile în chestiune.
Așa s'a întocmit cartea grea de duh
și de-o optimă eleganță tehnică **Orto-
doxie și Românism** (Sibiu, Tip.
Arhiepiscopale, 1939, 396 pagini), a
cărei apariție am întâmpinat-o, cu rară
bucurie, în săptămâna Sf. Paști ale
anului acestuia.

Din cele cincisprezece compartimente
ale ei, noi ne-am reținut aici
numai asupra câtorva. Ne era cu ne-
putință să facem altfel. Cartea aceasta
este inepuizabilă. În tot cuprinsul ei
stăpânesc aceleași idei, aceeași minte
generos înzestrată de Dumnezeu se
cheltuiește cu cel mai bun câștig pen-
tru sporirea slavei Ortodoxiei și pen-

tru întărirea — prin ea — a neamului
românesc. Păr. Stăniloae ne-a învățat
să le iubim pe amândouă deodată,
împreunate și nu desfăcute, fiindcă
acestea două *sunt*. Fuziunea Or-
todoxiei cu firea românului nu-și pu-
tea găsi un interpret mai fidel decât
această carte strălucită și tăgăduitorii
ei un mai vajnic apologet decât Păr.
Stăniloae. Prevedem că ea va face
oculul tuturor cercurilor iubitoare
de n'țelepciune și adevăr. Primele
ecouri — entuziaște ecouri — ale
bucuriei cu care a fost semnalată apa-
riția ei, au și răsit până la noi.

Pentru Ortodoxia românească,
lucrarea aceasta este o lespede grea
care strivește sub povara ei multe
erezii. Pentru luminatul Ierarh care a
luat sub scutul Său tipărirea ei — o
nouă piatră unghiulară în strălucita i
operă de înălțare prin cultură a Bi-
sericii strămoșești. Pentru autor — un
spor al prestigiului și așa consi-
derabil de care se bucură în cercu-
rile intelectuale ortodoxe. Iar pentru
noi toți, cartea Păr. Stăniloae este un
eveniment și o lumină pe care o vrem
să «lumineze în întuneric» și să înzdră-
venească conștiința ortodoxă a multora.

GRIGORIE T. MARCU

TELEGRAME

I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae
a primit, din prilejul Adunării eparhiale
întrunite în Dumineca Samarincii dela 7
Mai a. c., următoarele telegrame:

Membrii Adunării eparhiale a Clu-
jului, întruniți azi în ședința ordinară,
Vă asigură înalt Prea Sfințite de între-
gul lor devotament și Vă felicită pentru
patriotica finută dovedită și în decursul
anului expirat făcându-Vă în fața noilor
incercări de robie purtătorul de cuvânt
al poporului român din Transilvania unit
pe vecie cu țara mamă România.

NICOLAE COLAN
episcop

Adunarea eparhială întrunită în se-
siune ordinară, recunoscătoare înalt Prea
Sfinției Voastre, primul urzitor al reîn-
viatei episcopiei maramureșene, Vă ex-
primă cu însuflețire omagii, devotament
și stimă.

Episcop VASILE
al Maramureșului

I. P. S. Sa a exprimat PP. SS. LL.
vii mulțămiri pentru felicitările și simțămîn-
tele exprimate cu acest prilej.

Monumentul Regelui Carol I

În fața palatului regal din Calea
Victoriei, la București, se ridică astăzi
în bronz măreața statuie ecvestră a Re-
gelui Carol I, opera în dimensiuni impu-
nătoare a sculptorului renumit sârb
Mestrovici.

Momente, din cale afară solemne,
au trăit cetățenii capitalei, la evlavioasă
comemorare, patronată de M. Sa Regele
Carol II, nepotul gloriosului Intemeetor
al Dinastiei române.

Dar nu numai bucureștenii, ci toți
cei cu inimă românească din întreg in-
tinsul țării au participat sufletește la co-
memorarea centenarului nașterii Dom-
nitorului care a pus temelile regatului
României.

În prezența Suveranului, a Marelui
Voevod Mihai, a membrilor guvernului
și a înalților demnitari ai țării, s'a des-
velit falnicul monument.

Serviciul religios a fost săvârșit de
I. P. S. mitropolit Nicolae al Ardealului
și P. S. episcop Partenie Ciopron al ar-
matei, înconjurați de clerul Sfintei Pa-
triarhii. Răspunsurile erau dale de co-
rul Patriarhiei, dirijat de maestrul Ni-
colae Oancea.

Președintele consiliului de miniștri,
dl Armand Călinescu, într'un discurs
magistral, înfățișează figura complexă a
Regelui Carol I ca mare ostaș, mare
om politic și erou moral, care va ră-
mănea etern pilduitoare în memoria po-
sterității.

Cuvântarea M. Șale Regelui Carol II
este primită cu urale și ovațiuni nesfâr-
șite. Iubitul nostru Suveran a zis:

Printr'o muncă de stăruitoare
răbdare și de desăvârșit simț politic,
știind să aștepte momentul prielnic,
Regele Carol I a putut să săvârșea-
scă primul pas al marelui operei de
mai târziu: Unirea tuturor Românilor.

În această muncă de răbdare
perseverență se poate vedea una din
marile calități ale acestui Suveran.

Pot să afirm că, nu l-a fost tot-
deauna ușor să păstreze această vir-
tute de căpetenie a unui Domnitor.

Simțul politic dus la extrem și
marea Sa dragoste pentru armată,
eată calitățile care au făcut din Carol
I un Mare Rege.

Ni-a lăsat o Românie consoli-
dată, pe care urmașul Său Ferdinand
a mărit-o până în granițele ei firești.

Iată moștenirea pe care am pri-
mit-o noi cei de azi și pe care vom

trebui s'o lăsam la rândul nostru ur-
mașilor noștri, neștirbită.

Azi, ca și în 1866, prima problemă
pe care o avem de săvârșit, este de
a întări oștirea Țării; trebuie să fa-
cem din ea acel instrument pe care
l-a visat Regele Carol I.

Astăzi n'avem altă năzuință de-
cât a păstra și a întări ceea ce avem.

România este hotărât pașnică.

Ea vrea să desăvârșească în li-
niște opera de consolidare, dar tot
așa de hotărâtă este de a păstra in-
tegritatea și independența ei.

Uitându-ne la acest monument,
care vine să împlinească puțin cam
târziu golul unei uitări, să ne amin-
tim de parabola talanților și să fim
servitorii credincioși cari să merităm
frumoasa moștenire ce ni-a lăsat-o
Carol I.

Presă, din toată țara, a închinat co-
loane respectuoase de omagiu, proslăvind
amintirea Regelui Carol I, sărbătorind
în aceeași vreme pe străluciți săi urmași:
întregitorul de țară Ferdinand I, și con-
solidatorul operei lor, M. Sa Regele Ca-
rol II.

Ce-a însemnat Regele Carol I în
domeniul moral-creștin, o subliniază re-
vista «Gândirea» (Nr. din Mai 1939), când,
pomenind de întâiul nostru Rege, spune
următoarele:

Catolic credincios, Carol I e totuși
creatorul autocefaliei Bisericii ortodoxe
române, care îi datorește în cea mai mare
parte organizarea națională. El e restau-
ratorul magnific al Curții de Argeș și al
Trei Ierarhilor. Dela el a pornit curentul
de refacere a sfintelor altare în țara
noastră. Opera sacră a Voievozilor și-a
găsit în el pe augustul talmaci în fața
neamului și a lui Dumnezeu. Până de-
parte, în capela ortodoxă a Românilor
din Viena, dăinuie și azi mărturiile adânc
mișcătoare ale generosității acestui Rege
profund creștin.

Crezul străjeresc: — «Cred în Dum-
nezeu și în biserica străbunilor mei.

Cred în Regele țării, Marele nostru
Străjer, cărmuitorul destinului poporului
român.

Cred în muncă și jertfă, închinân-
du-mi întreaga mea ființă pentru ridi-
carea și propășirea patriei.

Cred în Straja țării, cheazăia uni-
tății neamului, hotarelor și sufletului
românesc».

FOIȘOARA

Din vremuri trecute

— Acte și documente publicate de
Candid Mușlea, preot-profesor —

Fruntașa comună Vlădeni de lângă
Brașov este dintre multele, în cari — mai
ales în trecut — au avut loc mari frământări
și turburări din cauza alegerilor de
preoți. Românii — împărțiți în două — și
uneori și în mai multe partide — se ră-
sboiau între ei, ceea ce făcea mare plăcere
Magistratului săsesc al Brașovului, care
însă nu-și arăta prea fâțiș bucuria, ca să
nu dea de gândit Românilor.

Aceste frământări și-au ajuns apogeul
acum o sută și mai bine de ani, când în
anul 1832 birăul din Vlădeni Toma Dragoș
se adresează Magistratului cu rugămintea
că deoarece comunitatea dorește, fiul
său Gheorghe să meargă din nou la școala
din Sibiu, pentru a se pregăti și mai bine
pentru cariera preotească. Arendașul din
sat se învoiește să-i dea în acest scop o
recomandare către episcop, și după ce va
învăța toate științele, să-și poată lua și
censura (examele). Magistratul brașo-
vean însă nu se învoiește, căci — zice el —
nu știe dacă și întru cât fiul birăului este
apt pentru învățătură mai înaltă. Tatăl să

se adreseze, dacă vrea, el însuși episcopu-
lui. (Nr. 3322 din 23 Nov. 1832.)

Birăul însă nu se dă bătut și — la 6
Dec. — prezintă un certificat dela școala
nemțească din Țânțari, din care se vede
ce progrese a făcut fiul său în cei patru
ani cât a învățat acolo. Așadar e vred-
nic să treacă și la o școală mai înaltă.
Cere deci din nou ca Magistratul să re-
comande pe fiul său episcopului, și Magi-
stratul se învoiește în sfârșit. (Nr. 3431/1832.)

După patru ani de zile tânărul Gheorghe
este candidat de preotie. El se prezintă
deci în fața Magistratului cu o cerere fă-
cută în numele judei Zorca și a 130 de
Români, în care aceștia arată că numărul
lor fiind foarte mare, au lipsă de un al
doilea preot, care să fie Gheorghe Dragoș,
cu atât mai mult, cu cât a sfârșit cu bun
rezultat școala de preoți. (Nr. 3896 din 15
Dec. 1836.)

Preotul Balcăș însă văzuse ceea ce
se puneala cale, și chiar a doua zi se
adresa și el Magistratului cu următoarea
cerere-protest:

Adresa: Prea Cinstiului Nemișesc
Magistrat al Brașovului, umilită rugare a
celui înălăuntr arătat, și deodată, dreaptă
protestație.

Prea Cinstiului Nemișesc Magistrat!
În zilele trecute au făcut lăcuiitorul
din Satul Vlădeni cu numele Toma Dragoș
publicație înaintea bisericii ca să meargă
oamenii la casa lui să se iscalească ca să

facă pe feciorul lui cu numele Gheorghe
Dragoș popă, nefiind nici o lipsă, zicând
că ar fi poruncit domnul Senator și domi-
nal inspector Iohann Lange, împreună cu
dl arendaș Friderich Kinn, și făgăduind
la oameni cum că dacă vor da iscalitură
să se facă mai sus numitul Gheorghe Dra-
goș popă, le va lua pentru toate slujbele
cele preoțești simbria cea cuvințioasă nu-
mai pe jumătate, din care pricină doar
s'au și iscalit foarte mulți lăcuiitori întru
acest lucru cu mare prevaricație făcut,
fiindcă prea bine iaste cunoscut Prea Cin-
stitului Nemișescului Magistrat că oamenii
cei proști tot la lucru ieftin trag și silesc,
necunoscând bunumul cel adevărat.

Prea Cinstiului Magistrat! Toate lucru-
rile mai sus arătatului Toma Dragoș cu
acele iscalituri dela Satul Vlădeni lucrate
și către Cinstiul Magistrat îndreptate, sunt
cu mare prevaricație împotriva prea înal-
telor normativuri făcute, pentru cari și rog
mila Prea Cinstiului Magistrat, și prote-
stăluiesc ca așa jalbă să se socotească
tocma întru nimica, fiindcă mai de multeori
pomenitul Toma Dragoș, care nice cum
iaste cunoscut a face nici o publicație ina-
intea sfintei biserici, nice nu se cade să
silească pe oameni să meargă la casa lui
să facă astfel de tulburări între oameni și
să strice milostivile porunci împărătești.
Drept aceea de nou protestăluiesc că Cin-
stitul Magistrat să-mi ia în socoteală acea-
stă dreaptă și pe calea legii dată prote-

stație, și lucrul cel cu mare prevaricație
al Tomii Dragoș către Cinstiul Magistrat
în treaba aceasta făcut, întru nimic să se
socotească, ci mai vârtos, pentru pilda al-
tora și învățul lui aspru să se pedepsească
și deodată să se și poruncească a înceta
de a mai face astfel de prevaricații și tul-
burări, atât mie, obștii, ba și mai înalțelor
stăpâniri, pe lângă care și rămău aștep-
tâne milostivă părintească rezoluție spre
urmare mai încolo, neplăcându-mi hotărârea.

Al Prea Cinstiului Nemișesc Magistrat
Vlădeni, die 16 Dec. 1836.

Plecat slugă
(ss) Iakob Balkes.

Parohus Loc. — (Nr. 3932/1836)

După alie câteva zile, jurații din sat,
trimiți și ei Magistratului o adresa, în care
arată că de mai mulți ani se simte lipsa
unui al doilea preot, deoarece Iacob Bal-
căș, — având moșie mare, — adeseori
lipsește din sat. Oamenii îl vreau pe tân-
ărul Gheorghe Dragoș, cu care tatăl său
a cheltuit mulți ani ca să învețe cele tre-
buincioase preoției, Balcăș însă, văzând
ce vreau ei, se grăbește să plece cu gine-
rile său, Ion Morar din Feldioara, la epi-
scopie, cerând să i l dea ca ajutor, fără a
mai întreba pe oameni. Satul însă nu-l
vrea pe Morar, ci pe Dragoș. (Nr. 3968
din 21 Dec. 1836.)

Balcăș se adresează din nou Magi-
stratului:

Zece Mai

Ziau de zece Mai însemnează, pentru noi românii, răspântia luminoasă de unde patria și-a luat avântul cel mare.

În ziua de 10 Mai 1866 a sosit în țară Domnitorul Carol I, — dela nașterea căruia s'a împlinit zilele acestea un secol.

Tot într-o zi de 10 Mai, în anul 1877, ne-am căpătât neatrănarea, după ce am stropit din belșug, câmpurile Bulgariei, cu sânge românesc.

Și tot într-o zi de 10 Mai, în anul 1881, s'a produs proclamarea Regatului, ear Domnitorul cel viteaz a devenit primul Rege al României.

De atunci însemnătatea țării noastre s'a profilat din ce în ce mai demn pe orizontul european.

Prințul viteaz, adus de peste hotare a pus capăt neînțelegerilor, pentru domnie și norocul neamului nostru i-a ajutat să înceapă cu vrednicie ghirlanda Dinastiei române.

Sângele vărsat la Grivița, la Plevna și Smârdan a dovedit că numai prin eroism și sacrificiu se înalță o țară și un popor.

Acest adevăr s'a mai verificat la Mărășești și Oituz în focul războiului ce ni-a adus unirea tuturor românilor. De curând, la chemarea M. Sale Regelui Carol II, — au alergat din nou românii, gata să-și apere hotarele cu prețul sângelui, asemenea strămoșilor. După această încordare, ziua de 10 Mai din anul acesta a fost ca o destindere și un prilej nou de afirmare națională.

*

În Sibiu, aniversarea a 73-a, a zilei naționale de zece Mai, s'a făcut, înainte de amiază, prin serviciu religios în catedrala mitropolitană și prin o strălucită defilare, în Piața Regele Ferdinand I, ca și în anii precedenți; au urmat apoi, în sala prefecturii județului, obișnuitele felicitări, rostite în numele autorităților locale. După amiază un public numeros a asistat la un festival, reușit desfășurat, în teatrul municipal și organizat din partea despărțământului județului Sibiu al Asociației și de Federația corpului didactic din Sibiu. Cuvântul festiv l-a ținut dl profesor Silviu Cosma, președintele asociației profesorilor secundari. Tinerimea școalelor noastre sibiene a executat frumoase bucăți corale, recitări, dansuri naționale și exerciții de gimnastică.

Pomenirea lui Octavian Goga

Admiratorii și foștii prieteni și colaboratori ai marelui poet și luptător Octavian Goga au făcut la mormântul dela Ciucea un pios pelerinaj în ziua de Duminică, 7 Mai 1939, când s'a împlinit anul dela moartea adânc regretatului dispărut.

Aproape trei mii de țărani și cărturari, din toate părțile țării, s'au grăbit să asiste la parastasul închinat pentru odihna sufletului celui ce a fost Octavian Goga.

În jurul cripei sale îngenuchăa mulțimea de țărani încărungiți de vremuri; țărance, cu fețele cernite și brăzdate de lacrimi, șopteau calde rugăciuni în amintirea celui prea de vreme trecut la cele veșnice.

La ora 11 dimineața s'a format cortegiul dela castel spre mormânt, unde s'a săvârșit slujba religioasă, celebrată de un sobor de preoți, în frunte cu I. P. S. mitropolit Nicolae dela Sibiu. Răspunsurile le-a dat corul studenților teologi dela Academia teologică din Cluj, condus de dl Prof. V. Petrașcu.

Discursuri nu s'au rostit.

După amiază au sosit la Ciucea, venind dela Cluj, deputații Adunării eparhiale, conduși de P. S. episcop Nicolae al Clujului, cari au depus în semn de pietate și recunoștință o cunună de flori pe mormântul nemuritorului bărbat.

Nr. 6083/1939.

Comunicat

Ziua Eroilor se va prăznui anul acesta Joi 18 Mai c. Cuceririi preoți vor face pelerinaj cu întreg poporul la cimiterile de eroi, conform împrejurărilor locale, unde se va sluji parastas și se vor rosti cuvântări ocazionale.

Intru cât această pioasă comemorare se va face cu participarea autorităților, a societăților patriotice și culturale, Onor. preoțime va lua contact cu acestea pentru întocmirea programei zilei Eroilor.

Sibiu, 8 Mai 1939.

Consiliul arhiepiscopesc

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

Adresa: Către Prea Cinstitul Magistrat al Slobodii Cetăți și District al Brașovului, Domnilor Domni, cu toată înclinata cinste, umilita instanță a celui dinlăuntru iscălit.

Prea Cinstit Magistrat!

Amuma merge pe 10 ani, de când eu mai jos numitul fungălesc ca singur paroh în satul Vlădeni fără nici o scădere, după cum aicia alăturatul sub litera A. atestat din destul dovedește, că la toate slujbele cele sufletești sunt foarte îndestulați și mulțumiți cu mine, fiindcă în mai sus numita vreme am fost în pace, liniște și dragoste cu poporanii mei, și din pricina sărăciei, după cum este de obște cunoscut, că Vlădărenii sunt cei mai mare parte oameni săraci, dela care nice obișnuita simbră nice dela a treia parte nu o pociu căpăta, de unde urmează că și eu însumi caută să port economie ca oricare poporan al meu dacă vreau a trăi, căci cu simbră care o capăt eu dela dânsii, nice o slugă pentru economie nu pociu a ținea. Dară mai sus zisa pace, liniște și dragoste care o aveam eu până acuma în parohia mea, văz că un neodihnit, nesubordinat și împotrivor la toate poruncile, anume Toma Dragoș, în tot chipul, pe căi stângace, strâmbe și nedrepte se silește a o risipi din poporul meu, căci are un fecior iarăș adăpat cu duhul sumeției și nesubordinat, anume Gheorghe Dragoș, pe care cu puterea, cu sila și fără cale, nefiind nice

vrednic, vrea a-l face preot, făgăduind fel de fel de minciuni poporanilor mei, că dacă va (sic!) sta lângă dânsul să se facă popă, le va sluji numai pe simbră jumătate, măcar că astfel de făgădueli sunt cu totul oprite dela mai înaltele locuri, și așa acest tulburător, al meu poporan Toma Dragoș, în zilele trecute chemând și adunând cu verbuncașii pe poporanii mei la casa sa, și ducând și pe notarășu satului acolo, au făcut alegere, și au luat votumuri că: care vrea pe feciorul lui a se face popă, care alegere după înaltele normativuri tocma este tare oprit a se face mai înainte până a nu se sloboadă dela Scaunul Episcopesc, apoi fiind protopopul locului față și cu un domn dela Cinst. Magistrat. Cu toate acestea, acest mai de multe ori pomenit tulburător al meu și a toată obștea Vlădeni, cu mare sumeție nu vrea a ști nimica. Apoi dacă am întrebat că cu a cui slobozenie face acest fel de călcări de porunci prea înalte, care zic că numărul preoților să se împuțineze, pentru a lor mai bună subsistenție, mi-au răspuns că au slobozenie dela dl arendator și dela dl inspector a face acea alegere de al doilea preot, asupra căreia fără de cale și împotriva legilor alegere m'am fost și jeluît încă odată la Prea Cinst. Magistrat, de unde până acuma n'am căpătat nici o îndestulare. Apoi de altă parte, la 2 Ianuarie a. c. au venit dl inspector Ioan Lange, care au adunat pe poporanii mei la olaltă, iarăș

Malestatea Sa Regele, pentru a răspunde unei vechi dorințe a ținutului Olt, a hotărât ca Episcopia de Vâlcea să fie tranformată în Mitropolie a Craiovei, având în dependența sa Episcopia de Argeș.

Prefață scrisă de Suveran. — De sub teascurile editurii Fundației pentru literatură și artă «Regele Carol II», au apărut trei volume de «Cronica vieții și vremii lui Aurel Vlaicu», — «Maistorașul Aurel, ucenicul lui Dumnezeu». Autorul cărții este dl Victor Ion Popa, cunoscutul scriitor, ear prefața cărții este scrisă de M. Sa Regele Carol II.

„Venit din părțile patriei încă nedesrobite, — scrie M. Sa — el, Aurel Vlaicu, intrupa într'adevăr viitorul: unirea neamului și cucerirea văzduhului... Credința nestrămutată, stăruința fără șovăială, eată calitățile lui sufletești, care azi, după mai bine de un deceniu, formează un nimb strălucitor împrejurul amintirii lui. Acum, noi cei care sântem chemați spre a-i îndeplini visul, să păstrăm și să dezvoltăm în sufletele noastre aceste virtuți ale lui Vlaicu: credință și stăruință“.

Apel referitor la traiul în concubinaj

Primarul municipiului Sibiu, dl Dr. Sever Pop, invită, printr'un apel, pe toți slujbașii primăriei noastre să stea în fruntea tuturor cetățenilor cu exemplul vieții lor. Dl primar al municipiului spune în acest apel:

Dacă între cei angajați în slujbe publice, dar și în mijlocul populației orașului nostru s'ar găsi cumva cetățeni cari au la temelia familiei lor concubinajul, îi îndemnăm pârîntește a-și cerceta situația și a nu mai continua viața în afară de hotarele legii. Fiecare cetățean e dator să-și amintească învățătura bisericii referitoare la păcatul trăirii în concubinaj, să știe ce urmări morale și sociale defavorabile creează urmașilor săi, ce exemplu detestabil dă semenului, și cât de puțin stau ei în concordanță cu noul duh al reînvierii bunelor orânduiri creștinești și românești. Numai întemeindu-și viața familială pe cele mai sfinte îndatoriri va dovedi oricare locuitor că știe să fie bun cetățean, patriot luminat și conștient.

Cum ni se vestește, foarte mulți au și urmat înțeleptul stat dat de celce conduce cu râvnă și succes primăria sibiană.

Vom avea noi corpuri legiuitoare

A apărut decretul pentru convocarea corpului electoral în vederea alegerii deputaților și senatorilor, cât și convocarea adunărilor legiuitoare.

Alegerea membrilor Adunării deputaților se va face în 1 Iunie 1939, ear alegerea membrilor Senatului în 2 Iunie 1939. Adunările legiuitoare se întrunesc în 7 Iunie 1939.

După legea nouă electorală, publicată în M. O., vor fi 258 deputați, 88 senatori aleși și 88 senatori numiți și de drept.

Circumscripții electorale sânt 11, și anume de fiecare ținut plus capitala țării. Durata mandatelor de deputați este de 6 ani. Numărul mandatelor pentru adunarea deputaților va fi 24 în ținutul Mureș, în celelalte circumscripții dela 15—30 mandate.

Numărul mandatelor de senatori aleși se stabilește: Pentru agricultură și muncă 44; Pentru industrie și comerț 22; Pentru ocupații intelectuale 22, (între care Asociația Clerului alege 2 membri); total 88.

Au dreptul de vot, pentru alegerea deputaților, cetățenii români, bărbați și femei, cari au vârsta de 30 ani împliniți și sânt știutori de carte. (Femeile, deși au dreptul de vot, nu sânt eligibile în Adunarea deputaților, numai la Senat).

Pentru a fi eligibil în Senat, bărbații și femeile, trebuie să fie cetățenii români și să aibă vârsta de 40 ani împliniți.

Au dreptul de vot, pentru alegerea senatorilor, cetățenii români, bărbați și femei, cari au vârsta de 30 ani împliniți și sânt știutori de carte. Durata mandatelor senatorilor, numiți și aleși, va fi de 9 ani.

Ceice ocupă o funcție, de orice natură, retribuită de stat, ținut sau comună, nu pot fi aleși decât dacă demisionează din funcțiune cel mai târziu cinci zile după convocarea Corpului electoral. (Sânt însă și unele excepții).

Alegerile se fac cu vot secret și obligatoriu. Lipsa dela vot, fără motive dovedite, se va pedepsi mai aspru decât în trecut.

Dl prof. Ioan Lupaș în misiune românească peste hotare

Dl profesor universitar Ioan Lupaș, istoricul de vastă erudiție și conferențiarul de mare avânt, a vorbit în 5 Mai la München în fața unui public numeros și select despre „Octavian Gogas Leben und Tâthigkeit“ (Viața și activitatea lui Octavian Goga). Alte conferințe de conținut istoric a ținut în zilele următoare la Lipsa și în alte orașe din Germania.

Înainte de această fără cale culeasă (?), cât și cele prin dl inspector de acuma iarășile fără cale întrebate, să nu se ia la nici o socotință, ci neodihnitul meu poporan T. Dragoș cu stângacele sale cereri să se îndrepteaze a fi în pace, în liniște, și dela astfel de tulburări pe vremea viitoare să înceteaze, almințirea mă voiu vedea silît a mă jeluî mai încolo, pentru a se aduce dânsul la odihnă, pe lângă care protestăluind pentru toate pricinuitele cheltuieli și osteneți a mi se întoarce, prin tulburătorul numit și incitator acestuia (?), și pentru a mea mai încolo îndreptare, mă rog să am cinstit răspuns. Cu toată cinstea sunt

Al Prea Cinstitului Magistrat

Plecăt slugă

(ss) Iacobus Balkes

Fungens Paroh la satul Vlădeni.
(Nr. 137 din 12 Ianuarie 1837.)

Iu acest timp Magistratul dispune să se facă cercetare și trimite la fața locului pe Senatorul Iohan Lange care la 19 Ian. își prezintă raportul, arătând între altele că preotul Balcăș i-a prezentat pe ginerile său, Morar, îmbrăcat în reverenți, rugându-l să amâne afacerea cercetării, pentru că erau aproape sărbătorile Nașterii Domnului, și astfel el să-și poată prezenta la timp protestul. I-a dat termen de 8 zile. — Magistratul răspunde anchetatorului să cerceteze dacă tânărul Dragoș a promis că va face slujbele cu jumătate taxa? (Nr. 189—1837). —

Nr. 6082/939.

Comunicat

«Ziua Mamei» se va prăznui la 21 Mai a. c. Cucernicii preoți vor arăta prin predici rostul acestei serbări și al colaborării familiei cu Biserica.

Reuniunile de femei vor prăznui aceasta zi, potrivit instrucțiunilor date.

Sibiu, 8 Mai 1939.

Consiliul arhiepiscopesc

„Slavă și Mărire”

Sub acest titlu, distinsul preot și profesor al Academiei de muzică religioasă din București, *Paraschiv Angelescu*, adânc cunoscător al limbilor slave, care a îngrijit, împreună cu P. S. arhieru Irineu Mihăilescu, noua ediție a Liturghierului românesc, publică sub acest titlu o savantă lucrare de filologie și teologie liturgică în care arată de ce, spre deosebire de uzul mai nou, n'a folosit în Liturghier numai cuvântul *Mărire*, ci și pe cel de Slavă. Intemeiat pe textele vechilor ediții grecești și slavonești ale cărților de slujbă, arată că și acelea făceau totdeauna deosebire între corispondentele grecești și slavonești ale acestor cuvinte, întrebându-le cu mare grijă și nu de-avalma, căci și înțelesul lor e diferit. *Mărire* și corispondentul lui grecesc și slavonesc are un înțeles de măreție, asemănător măririlor din lume, pe când *Slava* și echivalentul grecesc și slavonesc e un atribut specific al lui Dumnezeu, de esență religioasă și mistică.

Nu vrem să ne pronunțăm în această chestiune, căci n'am făcut studii speciale asupra ei, deși am avea câteva obiecțiuni de făcut. Ea formează o problemă care rămâne să fie încă desbătută de cei ce-și vor dedica o parte din timp pentru studiul special al ei.

În orice caz argumentele bazate pe textele vechi sunt concludente și lucrarea Păr. Paraschiv Angelescu le pune în evidență cu multă erudiție și cu severă metodă științifică.

D. S.

Organizați
Reuniuni de femei

Ce s'a mai întâmplat, nu știm, căci în Arhiva istorică a Municipiului Brașov, unde am dat peste aceste acte, nu se mai află nimic despre birău și fiul lui, timp de câțiva ani de zile. Gheorghe însă nu a ajuns preot în acest timp, ci Morar.

Iată însă că în anul 1843 inspectorul domenal Iohann Imbrich, încredințat de către Magistrat cu o nouă anchetă, raportează la 14 Aprilie că Gheorghe Dragoș, sfânt preot, dar neales, vrea să se îndese ca al treilea preot. El a făcut cunoscut poporului prin publicații în fața bisericii că face slujbele mult mai ieftin decât ceilalți. Gh. Dragoș a recunoscut că a făcut acest lucru, iar tatăl lui (Toma) a aprobat fapta ilegală a fiului. Principalul urzitor al tulburărilor este Toma, care a îndemnat pe o parte din oameni să iscălească un contract ca fiul său să fie al treilea preot în sat. Astfel Imbrich a dat ordin birăului (acum era Nistor Balcăș birău din anul 1833! Se înțelege deci pentru ce n'a ajuns Dragoș preot, ci Morar, ginerile preotului Balcăș!) să trimită pe bătrânul Dragoș în arest. Acesta însă se prezintă în fața inspectorului însoțit de mai mulți partizani și se roagă să se amâne cu o zi trimiterea în arest. Inspectorul se învoiește, dar cere chizași. Toma Dragoș însă nu se prezintă a doua zi, și în arest ajung cei doi chizași: Gheorghe Țărănea și Ioan Balcăș. Inspectorul cere Magistratului ca atât Gheorghe, cât și Toma Dragoș să fie pedepsiți. (Nr. 1384/1843).

Ce a urmat, vom vedea cu altă ocaziune!

N. RED. George Dragoș, de care vorbesc documentele de mai sus și care a fost preot în Vlădeni, este strămoșul Pr. rector Dr. D. Stăniloae și bunicul Păr. Oct. Dragoș din Sibiu-Lazaret.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

INFORMAȚIUNI

Distincții binemeritate. M. Sa Regele a binevoit a acorda PP. SS. LL. episcopului Vasile Stan al Maramurășului și Dr. Nicolae Popoviciu al Orăzii ordinul «Coroana României» în gradul de Mare ofițer. Călduroase felicitări!

O uimitoare izbândă pastorală. Episcopia ortodoxă a Orăzii, condusă de vajnicul episcop Dr. Nicolae Popoviciu, poate înscrie cu mândrie și bucurie duhovnicească la activul realizărilor ei pastorale recente, aducerea pe calea creștinească a vieții a 12.000 perechi de concubini, cu peste 30.000 copii. Este o operă impresionantă, care întrece orice cuvânt de apreciere.

După un an. Publicația săptămânală a Cercului cultural național „Oct. Goga” din capitală, foaia *Flacăra*, închină numărul său recent vieții și operei mult regretatului mare român Octavian Goga, cu prilejul împlinirii unui an dela moartea sa. Numărul comemorativ al *Flăcării* conține prețioase contribuții, puse la îndemână căutătorilor de adevăr și semnate de d-nii: I. P. Gigurtu, Arhit. Enescu, Stan Ghițescu (cu interesante amănunte, de puțini cunoscute), I. Lupas, Gh. M. Ivanov și mulți alții.

Act de mulțămire. Dela marele război rămânând biserica din Mag, tractul Săliște, numai cu un clopot, fiul acestei comune, dl Dr. Ioan Alămorean, medic în Curtici, a comandat la firma Novotny în Timișoara 2 clopote la fel cu cel avut. Tonul celui vechi s'a luat de reprezentantul firmei la fața locului. Clopotele au sosit chiar în săptămâna Paștilor. Joi, după cuminecarea creștinilor, în fața lor s'au sfântit clopotele și s'au așezat în turn. Paștile din anut acesta au fost o sărbătoare deosebită pentru poporul din Mag, fiind chemat la biserică cu 3 clopote în loc de unul. Consiliul parohial întrunindu-se a primit a cu recunoștință clopotele și aduce mulțămiri numitului donator. — Pr. Al. Vlad.

Internații politici din 1916—1919. Se știe că după intrarea României în război, peste trei mii intelectuali și țărani fruntași din Ardeal au fost deținuți, unii închiși și condamnați la 2—20 ani închisoare și alții internați în lagărele dela Sopron și Zombor, iar 12 au fost con-

damnați la spânzurațoare. Acești mucenici ai neamului s'au constituit în 1929 în Uniune ale cărei statute au fost aprobate în 1930 de forurile în drept. Încheindu-se zece ani dela înființarea Uniunii urmează să se reorganizeze în vederea realizării scopurilor fixate în statute. În acest scop se va ține o adunare generală în ziua de Duminecă 14 Mai în Cluj în sala Camerei de comerț din strada Mareșal Foch, la ora 4 d. m. Aceasta se aduce la cunoștință tuturor celor interesați, cu dorința unei participări cât mai numeroase a membrilor.

Văd. Marioara Munteanu (Debu), mama zdrobită de durere pentru pierderea scumpului și în veci neuitatului fiu, sprijinul bătrânețelor ei, Dr. Viorel Vasile Debu, fostul procuror-șef al parchetului Treiscaune, răpus de mâna criminală din Sf. Gheorghe, invită rudele, prietenii și cunoscuții a lua parte la slujba parastasului de 6 săptămâni, Duminecă în ziua de 21 Mai a. c., la ora 11 a. m. în catedrala ortodoxă din Sibiu.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 14 Mai 1939, va predica pâr. Iacob Bozocă.

CARTI ȘI REVISTE

„Gândirea”, de sub conducerea îngrijită a dlui profesor Nichifor Crainic, a apărut pentru luna lui Mai 1939. Revistă creștină, de reală valoare, „Gândirea” aduce și în acest număr prețioase contribuții, în proză și versuri, datorite unor iscusiți scriitori, grupați în jurul ei. Se remarcă în deosebi articolul semnat de redactorul publicației, sub titlul de: *Frumuseșea naturii*. — Abonamentul revistei este de 200 lei pe an. Administrația: București I, strada Domnița Anastasia Nr. 16.

Poșta redacției

Pr. A. M. în L. S'a urmat conform dorinței exprimate.

Aviz

La băile Ocna-Sibiului se găsesc camere mobilate cu reducere pentru preoți la Vila Păr. Partenie Popa, cu acces la bucătărie. [Nr 8] 3—3

Nr. 243—1939

(29) 1—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a **Apoldul de sus**, din protopopiatul Mercurea, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Locuință în natură.
3. 32 jug. cad. sesiune parohială, arător și fanaț.

4. Lei 500 anual pentru luminat.
5. Venitele stolare uzitate în parohie.

Cereri de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Mercurea, în termenul indicat.

Candidații vor anexa la cererile de concurs și concesiunea dela P. V. Consiliu Arhiepiscopesc, că pot candida la această parohie. Candidații se vor prezenta, cu în-cuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de către parohieni.

Bindecuvântarea de candidare primită de candidați la Concursul I, ce s'a publicat în Februarie 1939 pentru parohie de clasa a doua, este valabilă și la acest concurs. Mercurea, 2 Mai 1939.

Oficiul protopopesc ortodox român Mercurea în înțelegere cu consiliul parohial.

Prot. Dr. Vasile Oană
adm. prot.

Ad. Nr. 1386/1938

(25) 3—3

Concurs

Publicăm concurs, cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei *Sohodol, biserica veche*, de clasa I-a, Protopopiatul Bran.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat.
2. Venitele stolare, aprobate de Ven. Consiliu Arhiepiscopesc cu ord. Nr. 4544—1929.

Cererea de concurs, provăzută cu toate documentele necesare și cu autorizația de a candida dela Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, se va înainta în termen Oficiului protopopesc Bran, iară concurenții se vor prezenta în parohie în vre-o Duminecă sau sărbătoare, cu observarea dispozițiilor regulamentare, spre a cânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul drept-credincios.

Zărnești, jud. Brașov, 15 Aprilie 1939.

Vasile Stoicanea
protopop

Cu prilejul sădirii
pomilor

„Că m'ai veselit, Doamne, prin făpturile tale, și lucrurile mâinilor tale mă minunează”, (Psalm 91, 4).

Am împlinit o deprindere creștinească, ne-am rugat lui Dumnezeu înainte de a săpa cu hârlețul pământul și de a sădi pomi, ce vor face, la vremea lor, roduri bune și frumoase. Am simțit în suflet mângăirea cerului revărsându-se prin întărirea trupeză și prin asigurarea nădejdi noastre care nu se va lua dela noi. Munca precedată de rugăciune este adevărata muncă creștină, așa cum o aflăm la țărani noștri.

Sântem întrași în oprada primăverii, ne-am luminat sufletele cu praznicul Invierii Domnului, am primit cu toții spălare de înfățișare păcatului și prin făclii aprinse ne-am legat să ne mistuim trăirea în luminata cale a Evangheliei. Invierea este praznicul imprimării sufletelor, el este soarele vieții creștine la lumina căruia se desmorțesc făpturile, încolțesc gândurile bune și izbăvitoare de suflet. Tot prin acest praznic se topește indiferența multora, și seva dădătoare de viață începe să coloreze sufletele omenești cu iubire sfântă, cu săvârșiri alese și cu petrecere de pace între oameni.

Natura înconjurătoare se alătură acestor transformări, determinând pe om să se adâncească mai mult în tainele lui Dumnezeu ce se petrec în jurul nostru. Invierea naturii este minunea care obligă pe om să cugete la Dumnezeu. Primăvara este un total infinit de minuni, este un co-

rolar al învierii. Un fir de iarbă, ca un vârf de sabie, o floare ca un degetar, un degetar, un tăpșan ce a schimbat haina cenușie cu una verde, un pom numai pe-tale, o găză grăbită trezită dintr'un somn alb de iarnă: iată lumea care se deșteaptă la viață și care te minunează. Materia inertă sub influența apei și a soarelui se transformă, devine viață prin ordinea care stăpânește lumea.

În micul laborator al unei plante există atâtea organizare, se întâmplă atâtea prefaceri, se săvârșesc în taină lucrări ce minunează și care te constrâng să cugești la Creator, Atotputernicul Dumnezeu, care stăpânește și conduce toate. Din acelaș pământ se ridică atât de felurite plante, folosind acelaș soare și aceleași substanțe.

Contemplarea naturii ofere cele mai alese ocazii pentru a ajunge la Dumnezeu. Plante și animale, tot cuprinsul acestei lumi, în care fiecare poartă un mandat, sânt stăpânite de o disciplină înaltă, de o înțelepciune dumnezeiască. Viața din lume este o revărsare din Acela, care este izvorul vieții. Nu o forță oarbă și nici capriciile nestăpânite nu pot explica acest proces de organizare desăvârșită, ci autorul acestei lucrări, conducătorul acestei organizări desăvârșite este o persoană, este Dumnezeu cel etern, atotputernic și atotputernic. Aplecat pe marginea faptelor care se petrec în aceste zile sorite, omul se minunează și exclamă cu Psalmistul: „Mare ești Doamne și minunate sânt lucrurile Tale și nici un cuvânt nu este de ajuns spre lauda minunilor Tale. Cerurile spun mărirea lui Dumnezeu și facerea mâinilor lui o vestește țări”. (Ps. 18, 1.) Cartea Sfântă ne spune răspicat că Dumnezeu este

autorul acestor prefaceri: „El îmbracă cerul cu nori; el trimite pământului ploaie; el face să răsără iarbă în munți, și verdează pentru trebuința oamenilor. El dă hrană dobitoacelor și puilor de corb ce strigă către dânsul”. (Psalm 146, 8—9). Lineu, om de știință, spunea: Toate lucrurile create poartă dovada înțelepciunii și puterii dumnezeiești și sânt în același timp tezaurul și alimentul fericirii noastre. Întru-buințarea lor arată bunătatea celui care le-a făcut, frumuseșea lor demonstrează înțelepciunea sa, în vreme ce armonia, conservarea... arată puterea acestui mare Dumnezeu”.

Mulți oameni de știință, prin contemplarea naturii, au ajuns la Dumnezeu. S'au minunat alături de Sf. Pavel și au exclamat cuvintele: „O, adâncul bogăției și al înțelepciunii și al științei lui Dumnezeu”. (Rom. 11, 33). Dacă aceste mici făpturi vorbesc de Creator și îl slăvesc prin măreția lor, cu atât mai mult trebuie ca omul să vadăască în lucrurile sale pe Părintele ceresc. Omul credincios, „este ca un pom sădit pe malul unor ape, care-și dă rodul la vreme, și ale cărui frunze nu se vestejesc”.

Noi sântem sădiți de Domnul în lume și trebuie să facem roduri vrednice de credința noastră „pomul care nu face rod, se taie și în foc se aruncă”. „Cei răsați în casa Domnului înflori-vor în curțile Dumnezeului nostru. Aceștia și la bătrânețe vor înmuguri și vor fi verzi și plini de vlagă”. (Ps. 91, 13).

Pr. Gheorghe Șerbu, Satulung

Traiul este povarnic numai pentru sufletele care s'au depărtat de Mântuitorul.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane